

Sarpsborg
kommune

Kvalitetsmelding om grunnskoler i Sarpsborg kommune – tilstandsrapport for 2022

Kvalitetsmelding om Sarpsborgskolen 2022

*Elever ved Kurland barneskole.
Fotograf: Anne-Christin Johansen*

Innhold

Innledning.....	3
Fakta om Sarpsborgskolen	4
Læringsmiljø	8
Samhandling - laget rundt barna og tverrfaglig samarbeid	13
Nasjonale prøver 5. trinn.....	15
Nasjonale prøver ungdomstrinn	18
Karakterer og grunnskolepoeng.....	22
Skolebidrag	25
Gjennomføring	27
Rapporteringer på tiltak og prosjekt	28
Sarpsfossen skole	28
Fra spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning – til tilpasset og inkluderende barnehage og skole.	29
Helsefremmende skoler	30
Leksebevisste skoler	30

Innledning

Kommunen skal ha et forsvarlig system for å følge opp resultatene fra nasjonale kvalitetsvurderinger som Utdanningsdepartementet gjennomfører. Som en del av oppfølgingsansvaret, skal det utarbeides en årlig rapport om tilstanden i grunnskoleopplæringa som er knyttet til læringsresultater, frafall og læringsmiljø. Den årlige rapporten skal danne et utgangspunkt for dialog, drøfting og planlegging av arbeidet med kvalitetsutvikling i Sarpsborgskolen, og den skal drøftes av bystyret.

Skolen spiller en stor og viktig rolle i alle barn og unges liv. Gode skoler som løfter alle elevene uavhengig av bakgrunn, er de viktigste bidragene for å skape et samfunn med små forskjeller og like muligheter for alle. Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling. I stortingsmelding 6 trekkes det fram at det viktigste grepet vi kan ta for å fremme og styrke en inkluderende praksis, er å forbedre kvaliteten på det ordinære, allmennpedagogiske tilbudet. Skolen skal møte alle elevene med tillit, respekt og krav, og de skal få utfordringer som fremmer danning og lærelyst. Elevmedvirkning skal prege skolens praksis. Det betyr at elevene skal både medvirke og ta medansvar i læringsfellesskapet som de skaper sammen med lærerne hver dag.

Det er et overordnet mål å videreutvikle kvaliteten i skolene, slik at alle elever opplever tilhørighet, mestring og utvikling. Skoleeiere, det kommunale støttesystemet og ansatte i skolene deler et felles ansvar for dette.

Oppvekstplanen 2018-2030 Sammen skaper vi Sarpsborg- der barn og unge lykkes, er et av flere kommunale virkemidler for å videreutvikle et skoletilbud av høy kvalitet. Kommunedelplanen er et viktig verktøy for å sikre en enhetlig forståelse for planlegging og gjennomføring av tiltak innenfor oppvekstområdet i planperioden. Den skal støtte skoleledere, skoleansatte og det kommunale støttesystemet til å arbeide med skolens kjerneaktiviteter.

Som ledd i Bærekraft 2030, inneholder kvalitetsmeldingen for 2022 kun de lovpålagte rapporteringene bestemt fra Utdanningsdirektoratet, samt rapporteringer på prosjekter og tiltak som utvalg for kultur- og oppvekst og bystyret har bedt om.

Fakta om Sarpsborgskolen

I dette kapittelet beskrives mange av de faktorene som gjerne omtales som strukturkvalitet. Disse danner en viktig ramme for at det skal være god kvalitet i det som skjer i skolehverdagen.

Kvalitetsmeldingen skal gi informasjon om tilstand og status fra den kommunale grunnskolen. Tallene under er altså basert på den offentlige skolen. Til opplysning er det 333 elever bosatt i Sarpsborg kommune som går på private skoler i eller utenfor Sarpsborg kommune.

Elever i Sarpsborgskolen

[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

Antall elever

Skoleår	Antall elever
2022-23	6 757
2021-22	6 657
2020-21	6 618

Sarpsborg kommune, antall elever, begge kjønn, alle trinn

Pr.1.10.2022 var det 6757 elever i Sarpsborgskolen. Elevtallsutvikling fra 2021 til 2022 viser en økning på 100 elever siste år. De to siste skoleår har det vært en samlet elevtallsvekst på 139 elever.

Lærertetthet

[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

Høsten 2018 ble lærernormen innført i Norge. Lærernormen er en nedre grense for gjennomsnittlig lærertetthet på hvert hovedtrinn¹ på en skole. Noe forenklet kan man si at dette tilsvarer antall elever per lærer i ordinær undervisning. På 1.- 4.trinn skal det være maksimalt 15 elever per lærer, og på 5.-10.trinn skal det være maksimalt 20 elever per lærer. Skolene har allikevel handlingsrom innenfor hovedtrinnene til å prioritere og bruke lærerressurser der de selv vurderer at det er mest behov for dem. Det betyr at det noen ganger kan være færre elever per lærer i timene og andre ganger flere.

Timer til spesialundervisning og særskilt norskopplæring er ikke regnet med i lærernormen.

¹ Hovedtrinn defineres som 1.- 4. trinn, 5. – 7. trinn og 8. – 10. trinn

Lærernorm 1.- 4. trinn

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Lærertetthet, Kommunal, Begge kjønn, 1.-4. trinn

Lærernorm 5.-7. trinn

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Lærertetthet, Kommunal, Begge kjønn, 5.-7.trinn

Lærernorm 8.-10. trinn

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Lærertetthet, Kommunal, Begge kjønn, 8.-10. trinn

Lærernormen har på 1.- 4.trinn de siste tre årene hatt en nedadgående kurve. Dette betyr at lærertettheten øker på småtrinnet i Sarpsborgskolen, altså at det er færre elever per lærer. Hvis man sammenlikner Sarpsborg kommunes tall med nasjonale tall, er ikke lærernormen i Sarpsborgskolen uvanlig lav. I 2022 var lærernormen for dette trinnet 13,60 i Sarpsborg, og 13,67 i landsgjennomsnitt.

For 5.-7.trinn var lærernormen 1.okt 2022 i Sarpsborg på 16,4. Dette er litt høyere enn langsgjennomsnittet, som er på 16,2. Den øvre grensen på dette trinnet er 20.

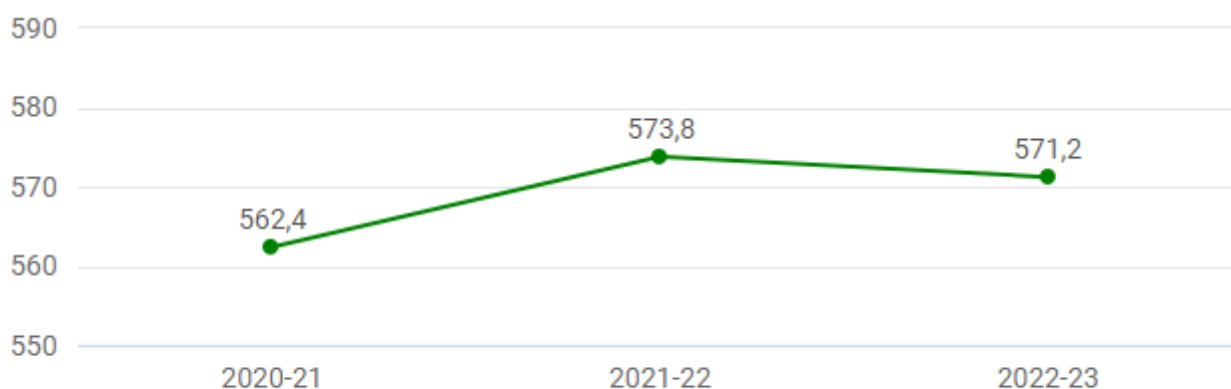
På ungdomstrinnet er den øvre grensen også 20. Her var Sarpsborg kommune på over 20 den 1.okt 2022. Dette skyldes at to av skolene har gått over grensen, mens de øvrige ungdomsskolene ligger nært opptil grensen. De to skolene dette gjelder jobber med å få organisert undervisningen på en slik måte at de kommer under 20.

I henhold til Handlingsplan 2023-2026 skal skolen redusere og tilpasse grunnbemanningen til lærernormen.

Undervisningspersonale

[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

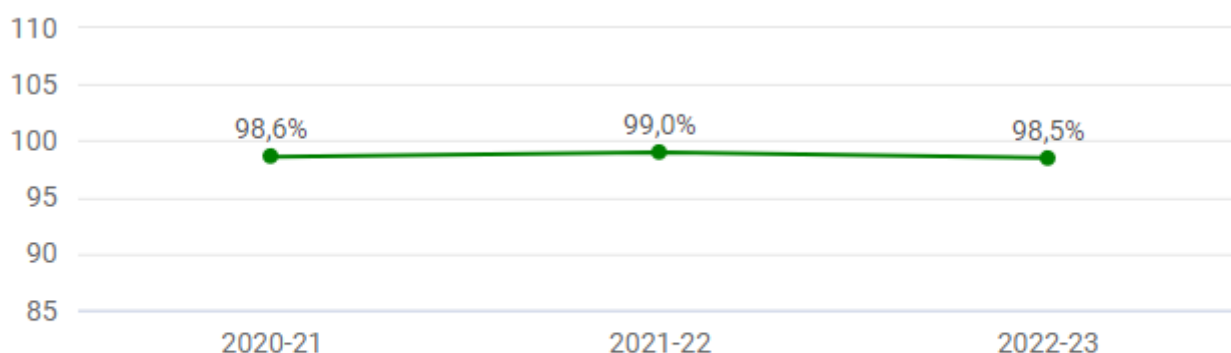
Årsverk for undervisningspersonale som går til undervisning

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Årsverk for undervisningspersonale, Kommunal, Begge kjønn, Alle trinn

Det er 571,2 årsverk som går til undervisning i Sarpsborgskolen i 2022/2023. Tallet inkluderer både ordinær undervisning, spesialundervisning og særskilt språkopplæring for 1.-10.trinn. Dette er en svak nedgang i antall årsverk i forhold til i fjor, til tross for en svak økning i antall elever.

Andel årstimer gitt av personale med godkjent utdanning

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Andel årstimer gitt av personale med godkjent utdanning, Kommunal, Begge kjønn, Alle trinn

Andel lærere som oppfyller kompetansekravene for tilsetting av undervisningspersonale, jfr. Opplæringslovens §10-1, er høy i Sarpsborg kommune. Av de 571,2 årsverkene som går til undervisning er det kun 8,5 årsverk som ikke oppfyller kompetansekravene. Med andre ord oppfyller 98,5 % av undervisningspersonale i Sarpsborgskolen kompetansekravene i år, mens landsgjennomsnittet er på 95,6%.

Spesialundervisning

Pr. 1.10.2022 fikk 408 elever spesialundervisning etter enkeltvedtak mot 461 i 2021. De 408 elevene utgjør 6,0 % av elevene i grunnskolen i Sarpsborg. 42 av elevene har fast tilhørighet på Sarpsfossen skole. Andelen elever med spesialundervisning i Sarpsborgskolen har sunket på alle trinn i 2022.

Andel elever i den kommunale grunnskolen som får spesialundervisning				
Sarpsborg kommune	2020	2021	2022	Nasjonalt 2022
1.-4.trinn	3,9 %	4,3 %	3,6 %	5,0 %
5.-7.trinn	7,2 %	7,9 %	6,8 %	9,2 %
8.-10.trinn	9,0 %	9,3 %	8,2 %	10,0 %
1.-10.trinn samlet	6,5 %	6,9 %	6,0 %	7,8 %

Kilde: Utdanningsdirektoratet/GSI

Gjennomsnittlig antall timer til spesialundervisning per elev som får spesialundervisning, har økt sammenliknet med fjoråret. I 2021 hadde 49% av elevene med spesialundervisning vedtak på 271 årstimer² eller mer, mot 55% av elevene i 2022. Det vil si at elevene som får vedtak om spesialundervisning har behov for flere timer per elev enn tidligere.

² Dette er den høyeste bolken med årstimer som det rapporteres på i GSI.

I 2021 var andel lærertimer som ble gitt til spesialundervisning på 21,5% i Sarpsborg, mot 17,9% i Norge. Til tross for at det var en lavere andel elever med spesialundervisning i Sarpsborg enn det var i Norge, så var det likevel en større andel lærertimer som ble gitt, da hver enkelt elev med spesialundervisning hadde enkeltvedtak med mange timers spesialundervisning. I 2022 var andel lærertimer som ble gitt til spesialundervisning på 18,3% i Sarpsborg, mot 18,2% i Norge. Den lave andelen elever som får spesialundervisning er tildelt så mange timer, at man ligger omtrent på landsgjennomsnittet i andel lærertimer.

Læringsmiljø

Prioriterte tiltak:

- Arbeide for at alle virksomheter har et godt psykososialt miljø.
- Arbeide for at alle virksomheter har et helsefremmende læringsmiljø.
- Skolene deltar aktivt i samhandling med andre tjenester til barnets beste.

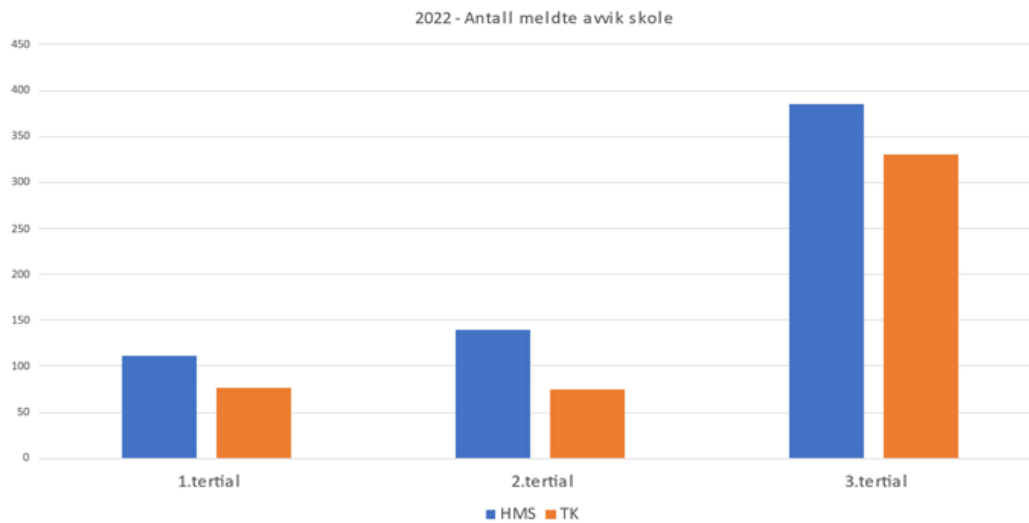
«Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling. Føler elevene seg utrygge, kan det hemme læring. Trygge læringsmiljøer utvikles og opprettholdes av tydelige og omsorgsfulle voksne, i samarbeid med elevene. De ansatte på skolen, foreldre og foresatte og elevene har sammen ansvar for å fremme helse, trivsel og læring, og for å forebygge mobbing og krenkelseser. I arbeidet med å utvikle et inkluderende og inspirerende læringsmiljø skal mangfold anerkjennes som en ressurs.»

Overordnet del, LK20

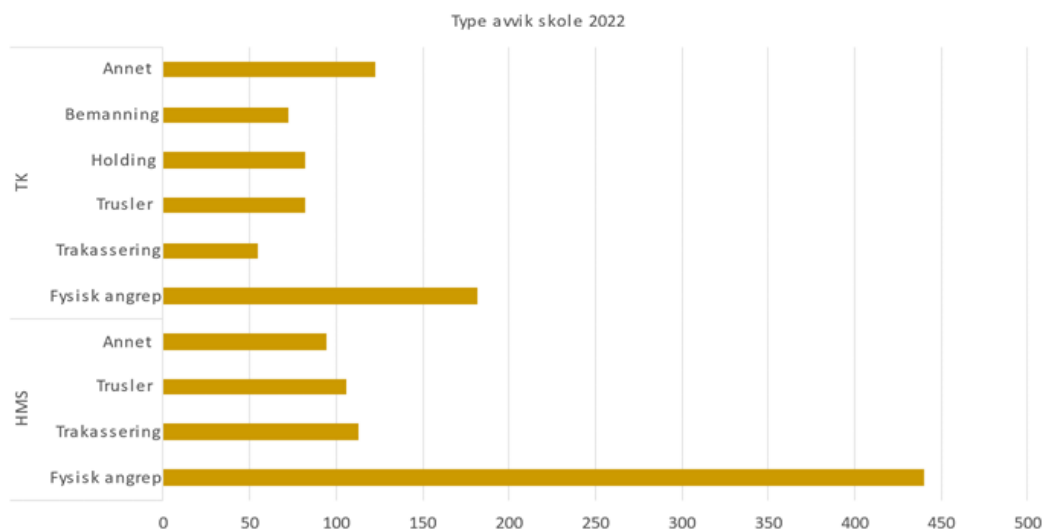
Skolemiljø

Skolemiljøet er i en utvikling som må endres. Det har i 2022 vært alvorlige voldshendelser og en økning i avviksmeldinger rundt vold, trusler og trakassering både i barneskole og ungdomsskolen. Det har vært et økt fokus på å få virksomhetene til å melde avvik i 2022, så en økning i antall avviksmeldinger var forventet. Det er likevel en bekymring at flere av avviksmeldingene beskriver volds- og trusselhendelser av høy alvorlighetsgrad.

Dette utfordringsbildet befinner seg ofte i skjæringspunktet mellom elevenes rettigheter til et trygt og godt skolemiljø jamfør opplæringsloven, og de ansattes rettigheter til et forsvarlig arbeidsmiljø jamfør arbeidsmiljøloven.

Bak tallene om avvik på tjenestekvalitet (TK) finner vi fysiske angrep, trusler og trakassering mot andre elever.

Skoleeier jobber aktivt på mange områder med å snu denne trenden. Tiltak som iverksettes for 2023 er større fokus på tilpasset opplæring, miljøtiltak, oppfølging og arbeid etter handlingsprogrammet Tett på for et trygt og godt barnehage- og skolemiljø.

Utadrettet team i PPT blir styrket med ett årsverk i 2023. Det er igangsatt et tettere samarbeid med Virksomhet forebyggende tjenester (helsesykepleier, ungdomskontakt) og politi i det forebyggende arbeidet.

Det tilsettes miljøveiledere i flere skoler.

Elevundersøkelsen

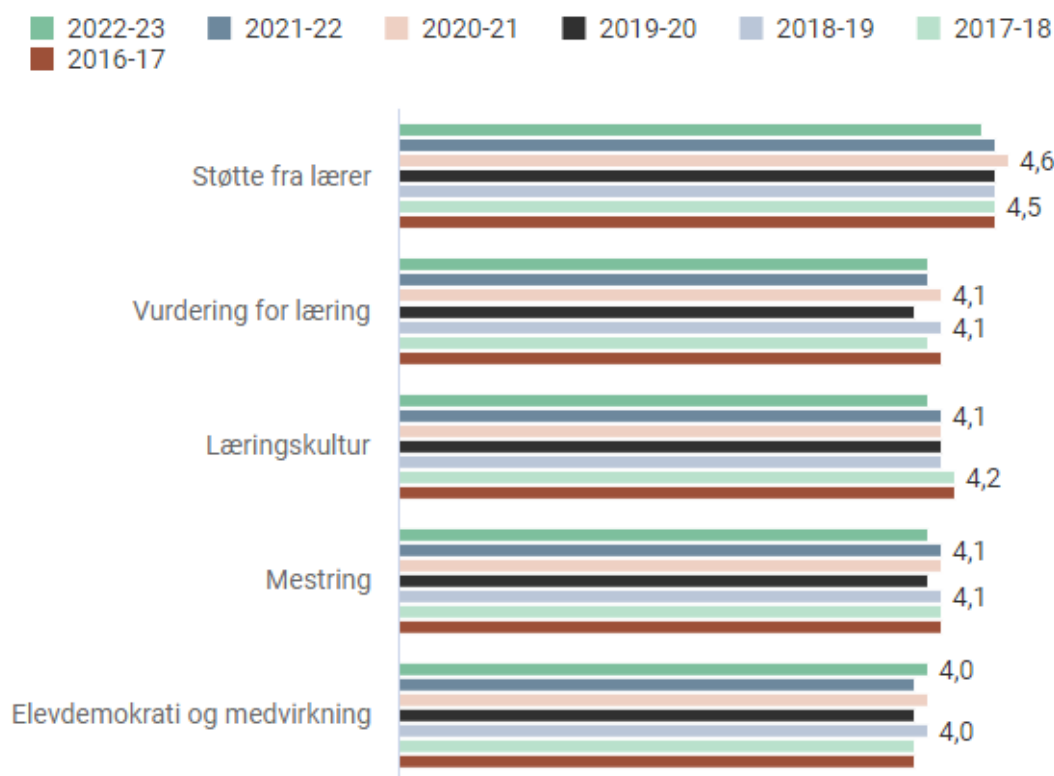
[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

Elevundersøkelsen er en årlig undersøkelse der elever får si sin mening om læring og trivsel i skolen. Det er ti ulike temaer, og spørsmålene tar utgangspunkt i forskning og i regelverket om elevens opplæring og læringsmiljø. En god del av spørsmålene i undersøkelsen dreier seg nå om klasseledelse og relasjoner i skolen. Dette er de viktigste forholdene for å utvikle og opprettholde et godt læringsmiljø.

Det er strenge personvernregler knyttet til resultatene i Elevundersøkelsen (særlig knyttet til mobbing). Det betyr at skoler og kommuner kan oppleve å ikke få resultater på en eller flere indikatorer, og i år har Utdanningsdirektoratet strammet ytterligere inn på hvilke tall som kan publiseres. Dette fører til at skolene opplever mer prikking i årets publisering enn tidligere år.

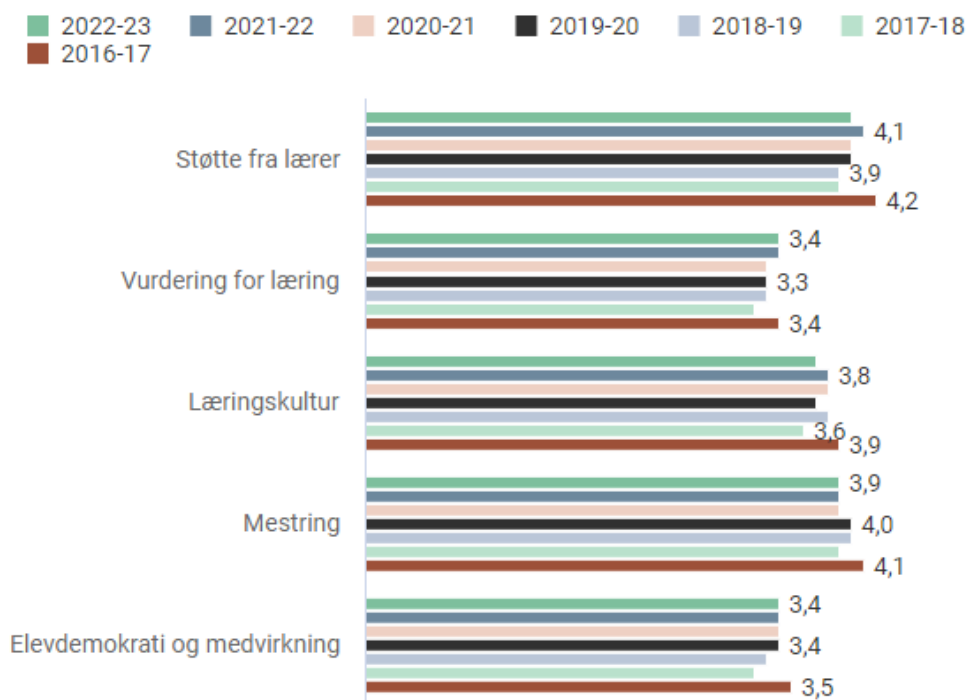
I 2022 var 4198 elever invitert til å besvare Elevundersøkelsen, og 3773 av disse besvarte. Det gir en svarprosent på 89%. Alle elever fra 5.-10. trinn deltar i undersøkelsen, men den er bare obligatorisk for elevene på 7. og 10. trinn. Derfor er diagrammene nedenfor kun knyttet til de to trinnene, mens vi i teksten også henviser til hele resultatbilde.

Elevundersøkelsen 7. trinn

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Elevundersøkelsen, Offentlig skole, Begge kjønn, 7. trinn

Elevundersøkelsen 10. trinn

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Elevundersøkelsen, Offentlig skole, Begge kjønn, 10. trinn

Resultatene fra årets elevundersøkelse viser at det er små endringer i elevenes svar sammenlignet med tidligere år. *Som sammenligning er resultatene fra 2021 oppgitt i parentes.* På en skala fra 1 – 5 hvor 5 angir høyeste score, ligger Sarpsborg i snitt på 4,1 (4,3) på spørsmålet om elevene trives godt på skolen. Skalaen viser i snitt 4,7 (4,7) på spørsmålet om elevene har noen å være sammen med i friminuttene. Motivasjonen har et snitt på 3,55, og sammenlignet med tidligere resultater vises en svak nedgang i elevenes interesse for å lære. Motivasjonen har lavest snitt på 10. trinn sammenlignet med 7. trinn. Skalaen viser i snitt 4,1 (4,4) på spørsmålet om elevene får god hjelp og støtte fra lærerne sine og at de blir møtt med respekt. Undersøkelsen viser også et snitt på 4,1 (4,3) på at elevene får nødvendig hjelp og støtte hjemme.

Undersøkelsen viser et snitt på 3,9 (4,2) på at elevene stort sett opplever et trygt miljø på skolen og at de har noen å snakke med hvis det er noen som plager dem.

Av 3733 (3650) elever som har svart på elevundersøkelsen svarer 56 (58) at de ikke trives på skolen i det hele tatt eller i noe særlig grad. 206 (431) elever svarer at de ikke liker skolearbeidet, og 108 (212) svarer at de ikke er interessert i å lære på skolen.

Mobbing på skolen

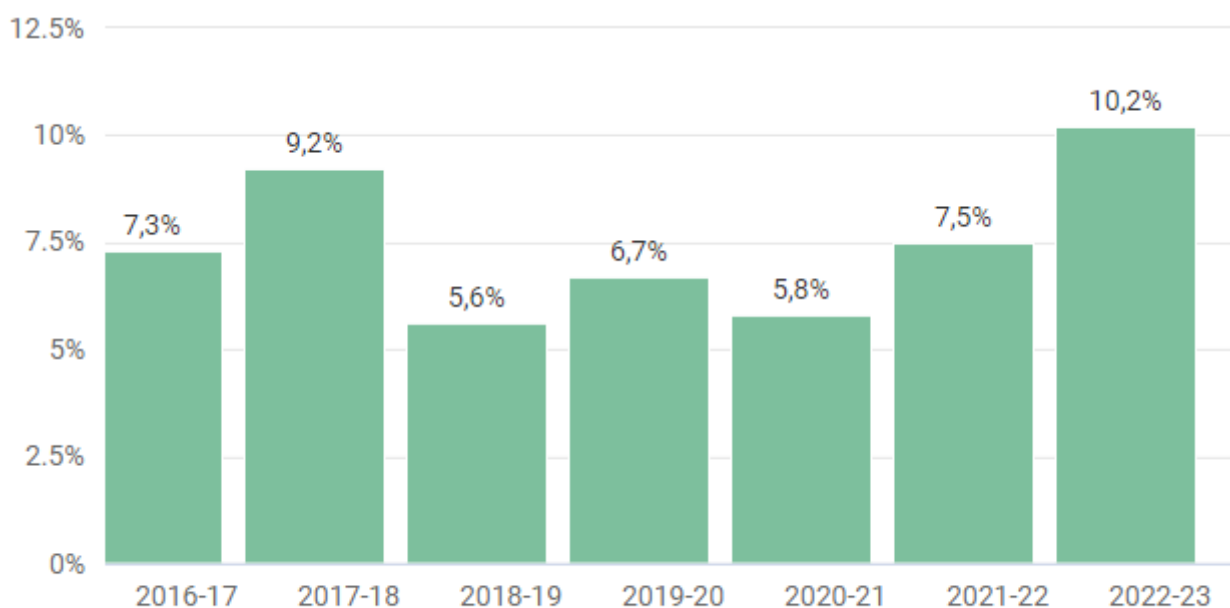
[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

Sarpsborg kommunes tjenestemål:

Forbedre læringsmiljø. Ambisjon er at 0% av elevene i Sarpsborgskolen opplever mobbing.

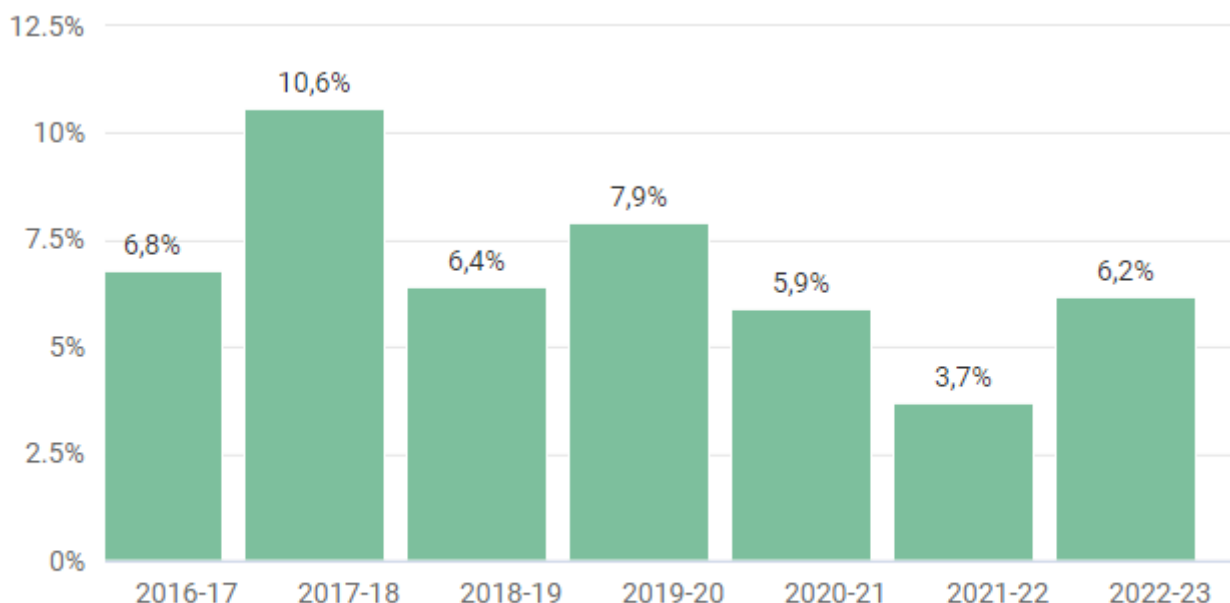
I elevundersøkelsen defineres mobbing som «gjentatte negative handlinger fra en eller flere sammen, mot en elev som kan ha vanskelig for å forsvare seg. Mobbing kan være å kalle en annen stygge ting og erte, holde en annen utenfor, baksnakke eller slå, dytte eller holde fast.» I elevundersøkelsen blir elevene bedt om å svare på spørsmålet «Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene?».

Mobbing på skolen 7. trinn

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Mobbing på skolen, Offentlig skole, Begge kjønn, 7. trinn

Mobbing på skolen 10. trinn

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Mobbing på skolen, Offentlig skole, Begge kjønn, 10. trinn

Et av hovedfunnene i Elevundersøkelsen nasjonalt er at andelen elever som opplever mobbing øker. Økningen på 10. trinn skjer etter flere år med avtagende mobbing, mens andelen som opplever mobbing på 7. trinn har økt siden 2018. Mobbing er mest utbredt blant de yngste elevene. Dette viser også resultatene for Sarpsborgskolen. På 7. trinn svarer 10,2% av elevene at de har vært utsatt for mobbing, en økning på 2,7% sammenlignet med året før. Andelen på 10. trinn er 6,2%, og dette har økt med 2,5% siden forrige elevundersøkelse. Økningen av digital mobbing har økt både på 7. trinn og 10. trinn.

Av totalt 3994 elever som har svart på elevundersøkelsen på 5. til 10. trinn, svarer 371 elever at de opplever mobbing 2-3 ganger i måneden til flere ganger i uka. Det tilsvarer 9,5 % av alle elevene. 90,5% opplever mobbing en sjelden gang eller aldri.

Samhandling - laget rundt barna og tverrfaglig samarbeid

01.01.2022 ble barnevernsreformen (oppvekstreformen) innført. Intensjonen er et bedre barnevern, tilpasset de ressursene barnevernet og kommunen til enhver tid disponerer. Reformen skal bidra til økt innsats på forebyggende arbeid og å stimulere til et tettere samarbeid mellom barnevernstjenesten, helsetjenester, barnehage, skole og frivillige lag med flere. Målet er å gi barn og familier god, helhetlig og nyttig hjelp til rett tid.

I 2022 besluttet kommuneledelsen å lage et porteføljeprogram av prosjektet «Tjenestedesign for helhetlig koordinerte forebyggende tjenester til barn og unge». Porteføljeprogrammet har fått navnet «Samhandling til beste for barn og unge». Målet er å styrke kommunens helhetlige innsats for barn og unge, og å dreie ressursbruken til tidlig innsats. Programmet er delt inn i 5 innsatsområder

- Helhetlig og koordinert innsats
- Styrke familiene
- Tidlig innsats i alder og problematikk
- Tidlig identifisere utsatte barn og unge
- Styrke arenaer der hvor barn og unge er

og 8 prosjekter

- Bærekraft 2030 – Gjennomgang av barneverntjenesten
- Psykisk helsehjelp til barn og unge
- Samhandling for barn og unge
- Delprosjekt Pilotering av Stafettlogg og delprosjekt Samhandlingskort
- Etablering av nærmiljøhus
- Samarbeid mellom barneverntjenestene i omkringliggende kommune
- Mobilisering av tverrfaglig kompetanse
- Bærekraft 2030 – Helhetlig forebyggende tjenester med forslag til strukturelle grep.

Prosjektene skal levere forslag til endringer i løpet av 2023 og 2024.

I 2022 ble det gjennomført 2 samlinger i *Samhandlingsforum - Felles barn, felles ansvar*. Samhandlingsforum er en arena for direktører og ledere med ansvar for tjenester til barn og unge fra kommuneområdene helse og velferd, samfunn og oppvekst. Hensikten med disse samlingene er å bli bedre kjent på tvers av kommuneområdene og utvikle en bedre tverrfaglig samhandling til det beste for barn og unge og deres familier.

Nasjonale prøver 5. trinn

- ⚡ Årets nasjonale prøver er laget etter den nye lærerplanen (LK20). Målingen av utvikling over tid starter derfor på nytt fra og med i år, og resultatene er ikke direkte sammenlignbare med resultatene fra tidligere år.

Sarpsborg kommunes tjenestemål:

Å prestere på nivå sammenliknet med landet.

Nasjonale prøver skal gi skolene kunnskap om elevene sine grunnleggende ferdigheter i lesing, regning og engelsk, og lærere, skoleledere og skoleeier bruker resultatene til å utvikle skolen videre. Prøvene på 5.trinn er delt inn i tre mestringsnivåer, hvor nivå 1 er det laveste og nivå 3 er det høyeste. Prøvene på 8. og 9. trinn er delt inn i fem mestringsnivåer hvor nivå 1 er det laveste og nivå 5 er det høyeste. Prøvene i lesing og regning som gjennomføres på 9. trinn er identiske med prøvene som gjennomføres på 8.trinn.

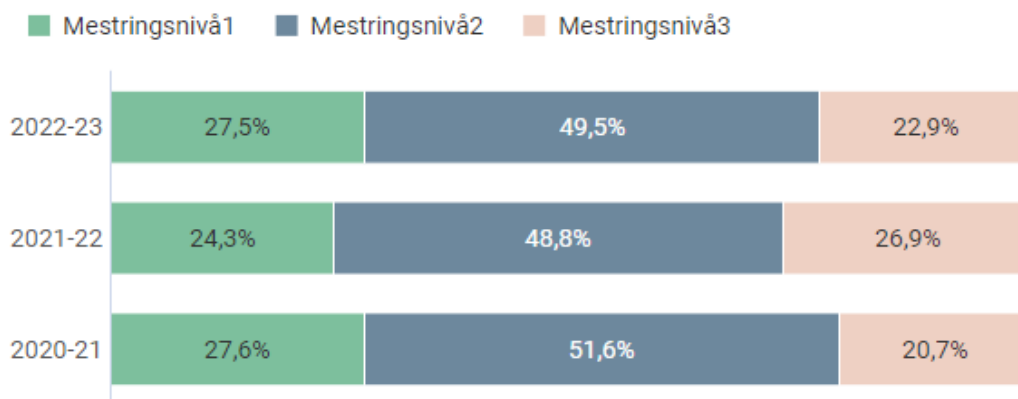
Regning

[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

Prøven skal måle i hvilken grad elevenes regneferdigheter er i samsvar med beskrivelsene av regning som grunnleggende ferdighet i læreplanen til hvert fag. Prøven er ikke en prøve i matematikkfaget, men en prøve som viser om elevene har den grunnleggende ferdigheten i regning som er nødvendig for å nå kompetansemålene i fagene.

Mestringsnivåer Regning 5. trinn

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Regning, 5. trinn

Sarpsborg ligger bak landet både på mestringsnivå 1 og 3. I regning på 5.trinn har resultatene vist en svak, positiv trend de senere årene med en minkende andel elever på mestringsnivå 1 og en økende andel elever på mestringsnivå 3.

Merk at: Årets nasjonale prøver er laget etter den nye lærerplanen (LK20). Målingen av utvikling over tid starter derfor på nytt fra og med i år, og resultatene er ikke direkte sammenlignbare med resultatene fra tidligere år.

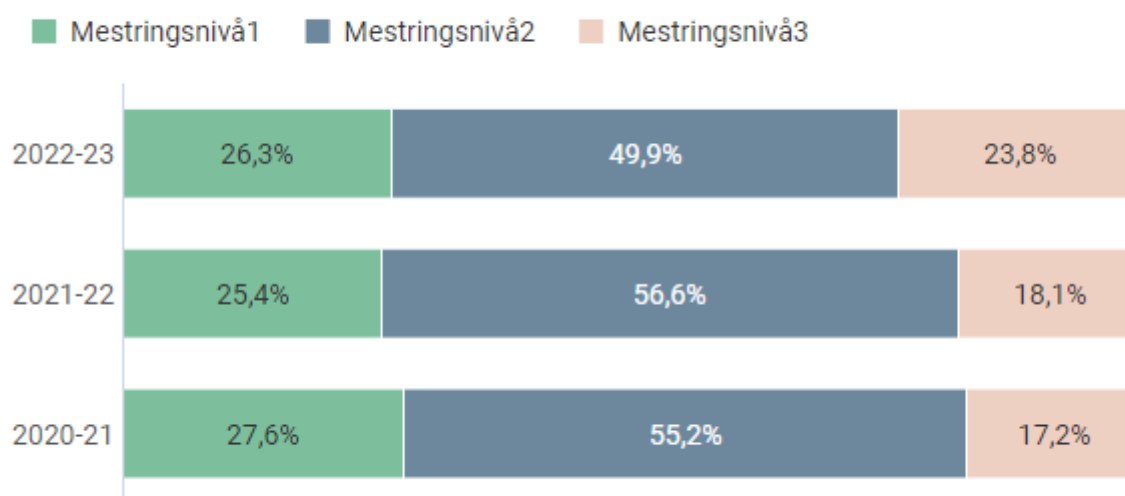
Lesing

[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

Prøven skal måle i hvilken grad elevenes leseferdigheter er i samsvar med beskrivelsene av lesing som grunnleggende ferdighet i læreplanen til hvert fag. Prøven er ikke en prøve i norskfaget, men en prøve som viser om elevene har den grunnleggende ferdigheten i lesing som er nødvendig for å nå kompetansemålene i fagene.

Mestringsnivåer Lesing 5. trinn

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Lesing, 5. trinn

Sarpsborg ligger bak landet både på mestringsnivå 1 og 3. Kommunen har hatt stabile resultater på mestringsnivå 1, men har de senere årene hatt en positiv trend med en økning i andel elever på mestringsnivå 3.

Merk at: Årets nasjonale prøver er laget etter den nye lærerplanen (LK20). Målingen av utvikling over tid starter derfor på nytt fra og med i år, og resultatene er ikke direkte sammenlignbare med resultatene fra tidligere år.

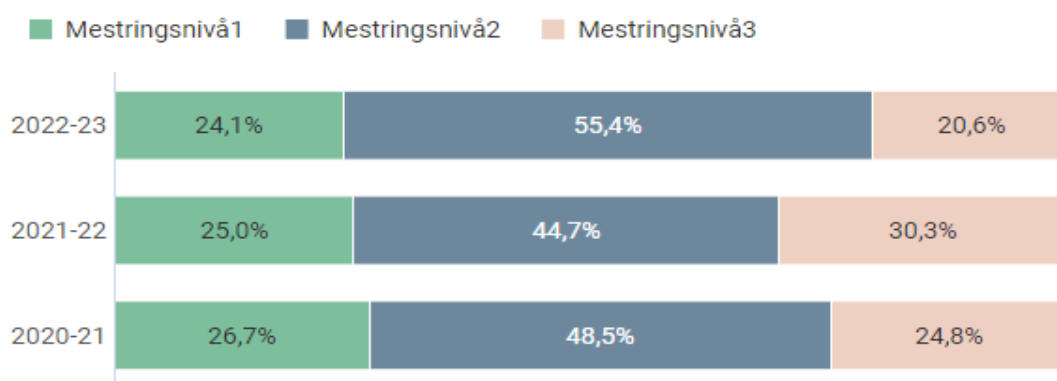
Engelsk

[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

Nasjonale prøver i engelsk måler i hvilken grad elevenes ferdigheter i engelsk er i samsvar med kompetansemålene i læreplanen for engelsk, knyttet til lese- og lytteforståelse, ord og uttrykk, og regler for rettskriving, ordbøyning og setningsstruktur.

Sarpsborg kommune (EIER) | Mestringsnivåer Engelsk 5. trinn

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Engelsk, 5. trinn

Sarpsborg ligger foran landet med en mindre andel elever på mestringsnivå 1, men ligger bak landet på mestringsnivå 3. Kommunens resultater har vist en svak, positiv trend de senere årene med en minkende andel elever på mestringsnivå 1 og en økende andel elever på mestringsnivå 3.

Merk at: Årets nasjonale prøver er laget etter den nye lærerplanen (LK20). Målingen av utvikling over tid starter derfor på nytt fra og med i år, og resultatene er ikke direkte sammenlignbare med resultatene fra tidligere år.

Nasjonale prøver ungdomstrinn

⚡ Årets nasjonale prøver er laget etter den nye lærerplanen (LK20). Målingen av utvikling over tid starter derfor på nytt fra og med i år, og resultatene er ikke direkte sammenlignbare med resultatene fra tidligere år.

Sarpsborg kommunes tjeneste mål:

Å prestere på nivå sammenliknet med landet.

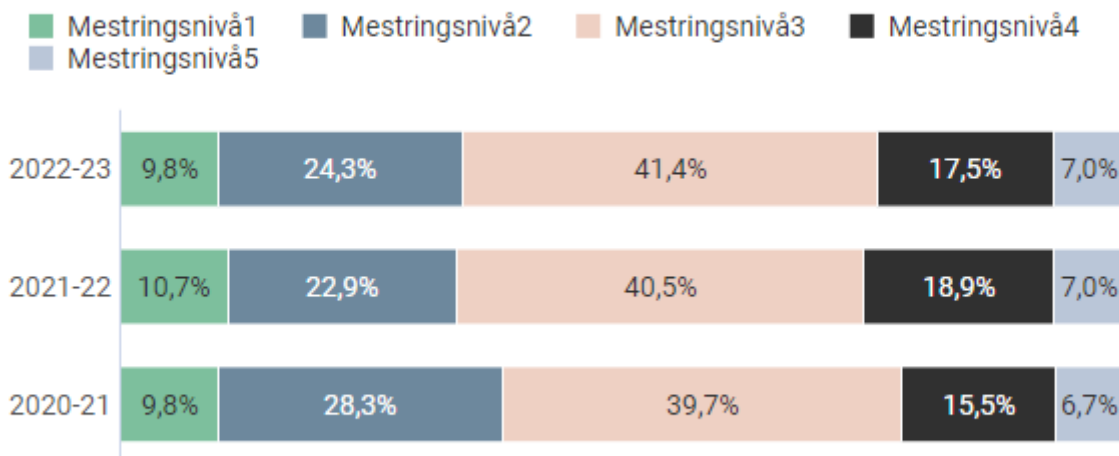
Nasjonale prøver skal gi skolene kunnskap om elevene sine grunnleggende ferdigheter i lesing, regning og engelsk, og lærere, skoleledere og skoleeier bruker resultatene til å utvikle skolen videre. Prøvene på 8. og 9. trinn er delt inn i fem mestringsnivåer hvor nivå 1 er det laveste og nivå 5 er det høyeste. Prøvene i lesing og regning som gjennomføres på 9. trinn er identisk med prøven som gjennomføres på 8.trinn.

Regning

[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

Mestringsnivåer Regning 8. trinn

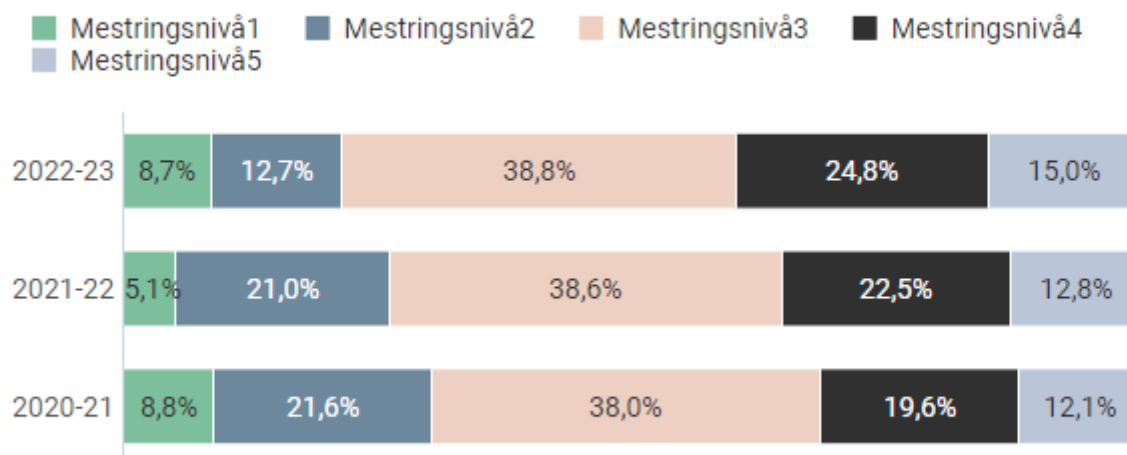
Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Regning, 8. trinn

Mestringsnivåer Regning 9. trinn

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Regning, 9. trinn

Sarpsborg kommune ligger bak landet på mestringsnivå 1 og 5, på både 8.trinn og 9.trinn. De senere årene har kommunen ligget bak landet på begge trinnene.

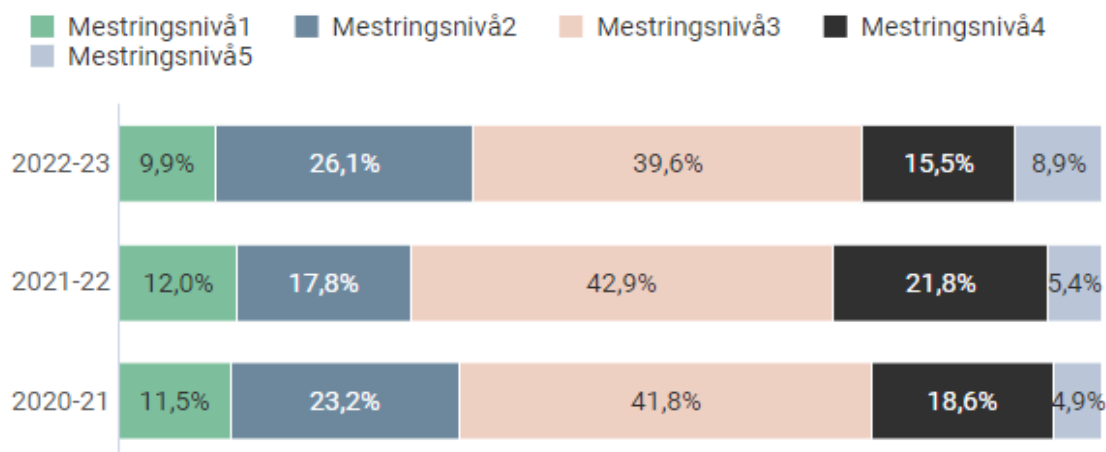
Merk at: Årets nasjonale prøver er laget etter den nye lærerplanen (LK20). Målingen av utvikling over tid starter derfor på nytt fra og med i år, og resultatene er ikke direkte sammenlignbare med resultatene fra tidligere år.

Lesing

[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

Mestringsnivåer Lesing 8. trinn

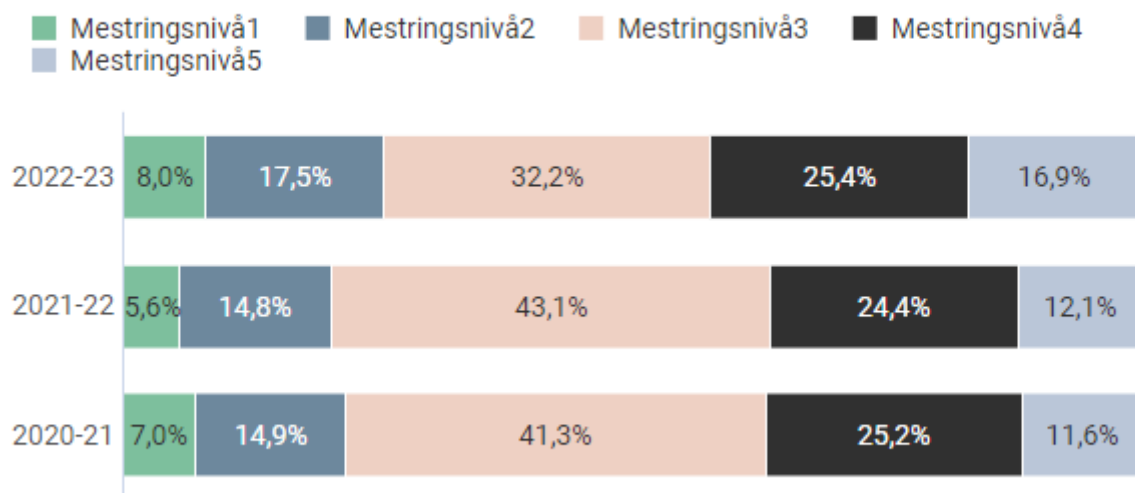
Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Lesing, 8. trinn

Mestringsnivåer Lesing 9. trinn

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Lesing, 9. trinn

Sarpsborg kommune ligger bak landet på mestringsnivå 1 og 5, på både 8.trinn og 9.trinn. De senere årene har kommunen ligget bak landet på begge trinnene.

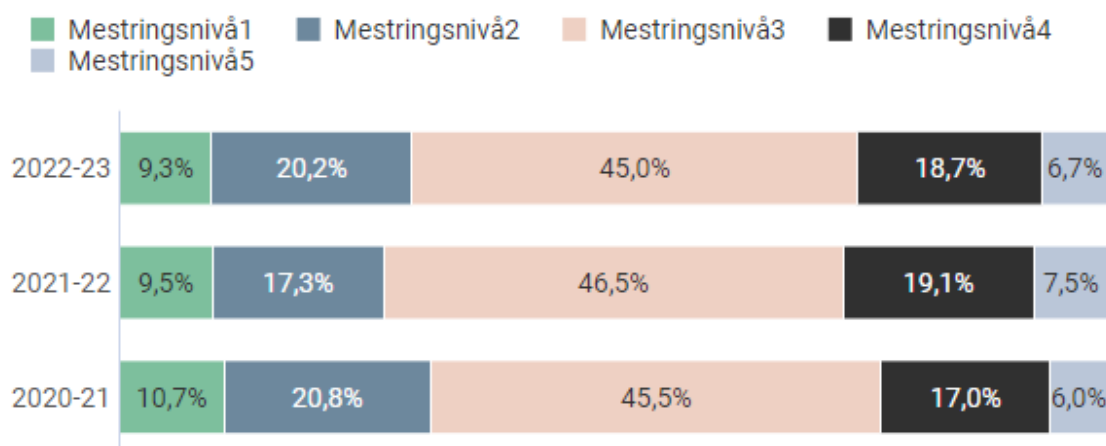
Merk at: Årets nasjonale prøver er laget etter den nye lærerplanen (LK20). Målingen av utvikling over tid starter derfor på nytt fra og med i år, og resultatene er ikke direkte sammenlignbare med resultatene fra tidligere år.

Engelsk

[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

Mestringsnivåer Engelsk 8. trinn

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Nasjonale prøver, mestringsnivåer, Begge kjønn, Offentlig skole, Engelsk, 8. trinn

Sarpsborg ligger foran landet med en mindre andel elever på mestringsnivå 1, men ligger bak landet på mestringsnivå 5 på 8.trinn. Kommunens resultater har vist en svak, positiv trend de senere årene med en minkende andel elever på mestringsnivå 1.

Merk at: Årets nasjonale prøver er laget etter den nye lærerplanen (LK20). Målingen av utvikling over tid starter derfor på nytt fra og med i år, og resultatene er ikke direkte sammenlignbare med resultatene fra tidligere år.

Karakterer og grunnskolepoeng

⚡ På grunn av pandemien ble det ikke avholdt eksamen i 2022.

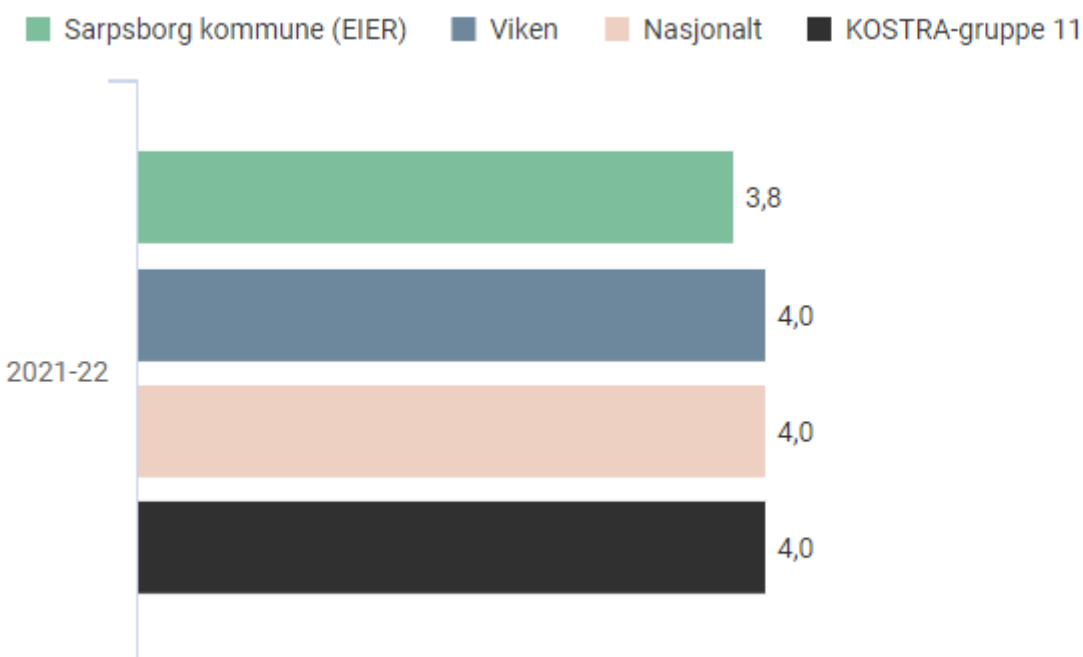
Sarpsborg kommunes tjenestemål:

Å forbedre læringsresultater. Det er ikke fastsatt et konkret mål til hvert enkelt fag, men ambisjon for perioden er å øke gjennomsnittlig grunnskolepoeng for ungdomsskolen til 43,3.

Norsk, engelsk og matematikk

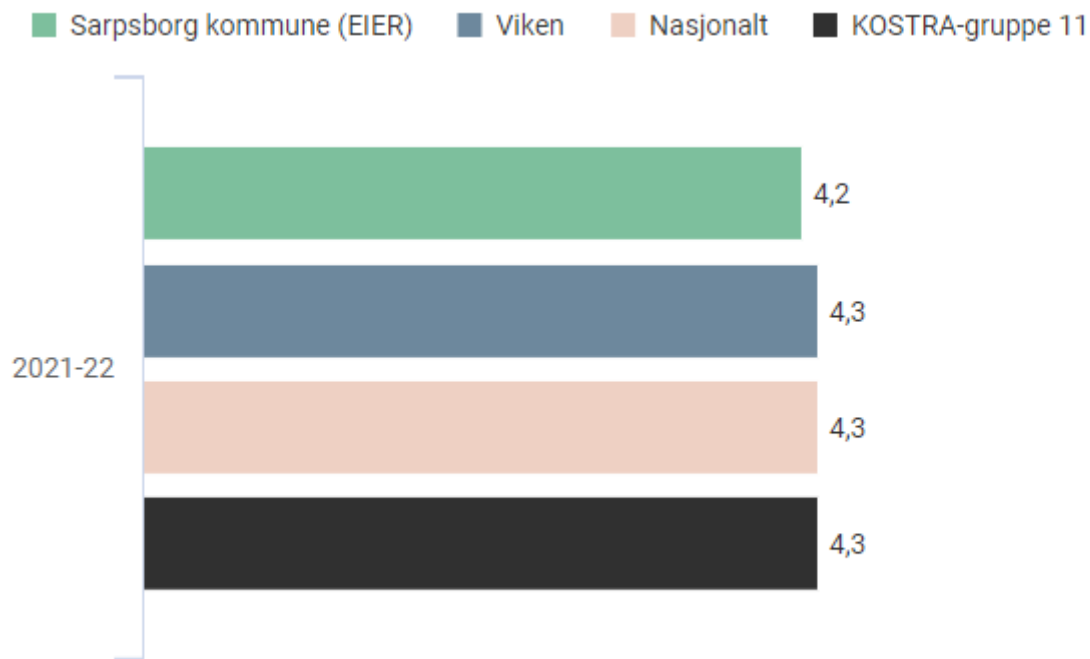
[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

Sarpsborg kommune (EIER) | Norsk hovedmål standpunkt | Geografisk sammenligning

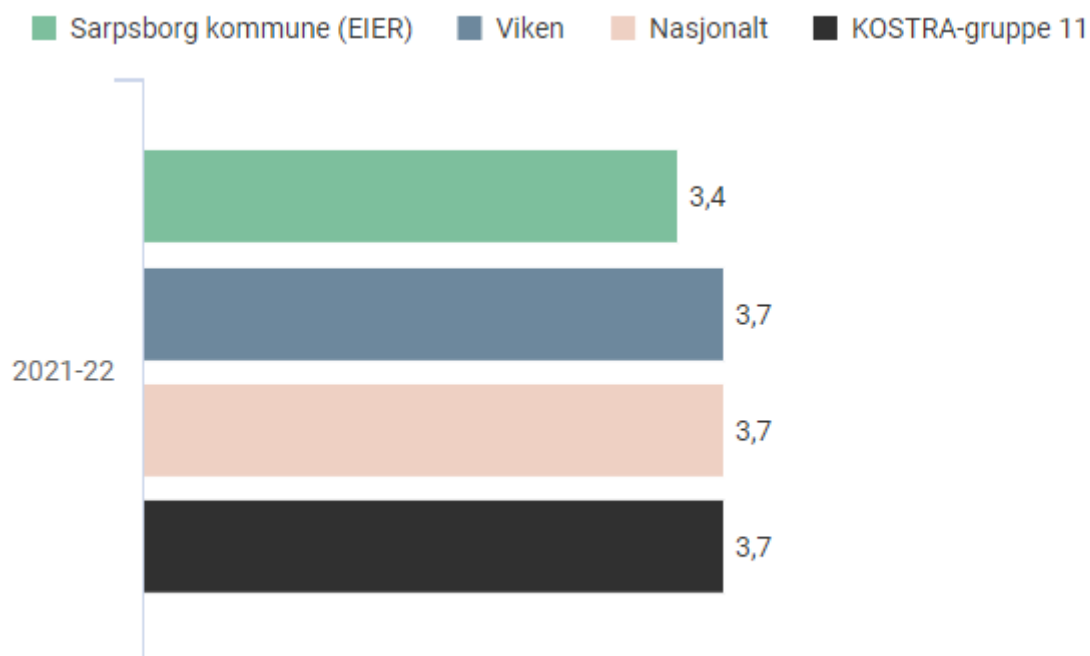
Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Norsk hovedmål standpunkt, Offentlig skole, Begge kjønn

Sarpsborg kommune (EIER) | Engelsk standpunkt | Geografisk sammenligning

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Engelsk standpunkt, Offentlig skole, Begge kjønn

Sarpsborg kommune (EIER) | Matematikk standpunkt | Geografisk sammenligning

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Matematikk standpunkt, Offentlig skole, Begge kjønn

Søylediagrammene over viser gjennomsnittlig standpunkt karakter for elever som går ut av 10.klasse. Karakterene er lavere i Sarpsborg enn hva de er for gjennomsnittet i Viken, landsgjennomsnittet, eller gjennomsnittet i andre kommuner tilhørende KOSTRA-gruppe 11.

I engelsk er differansen minst, det vil si at elever i Sarpsborgskolen har nesten samme standpunktkarakter (4,2) som de andre gruppene (4,3). I norsk er differansen noe større, med 3,8 i Sarpsborgskolen mot 4,0 i de andre gruppene. Størst er differansen i matematikk, der Sarpsborgs skoleelever har 3,4 i gjennomsnitt, mens det er på 3,7 i Viken, Norge og KOSTRA-gruppe 11.

Tallene er ikke direkte sammenlignbare med tidligere år, derfor er det kun hentet ut tall fra 2022.

Grunnskolepoeng

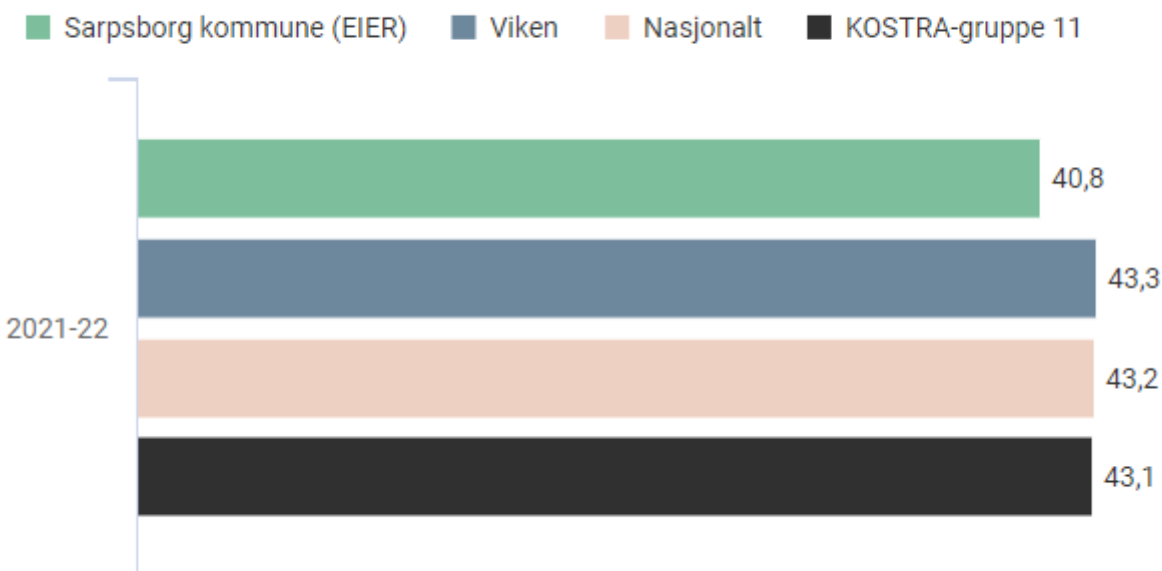
[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

Sarpsborg kommunes tjenestemål:

Å forbedre læringsresultater. Ambisjon for perioden er å øke gjennomsnittlig grunnskolepoeng for ungdomsskolen til 43,3.

Sarpsborg kommune (EIER) | Grunnskolepoeng | Geografisk sammenligning

For skoleårene 2019-20, 2020-21 og 2021-22 er grunnskolepoengene kun basert på standpunktkarakterer, som følge av at alle eksamener for elever i grunnskolen ble avlyst.

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Grunnskolepoeng, Offentlig skole, Begge kjønn

Grunnskolepoeng er en samlet poengsum beregnet ut fra alle standpunkt- og eksamenskarakterene på vitnemålet, og danner grunnlag for opptak til videregående skole. Da eksamen ikke er avholdt sommeren 2022, er det her kun basert på standpunktkarakterer. Grunnskolepoengene beregnes enkelt forklart ved å summere tallkarakterene i alle fag, og

dele på antall karakterer. Gjennomsnittet med to desimaler multipliseres med 10, og det tallet man da får er elevens grunnskolepoeng.

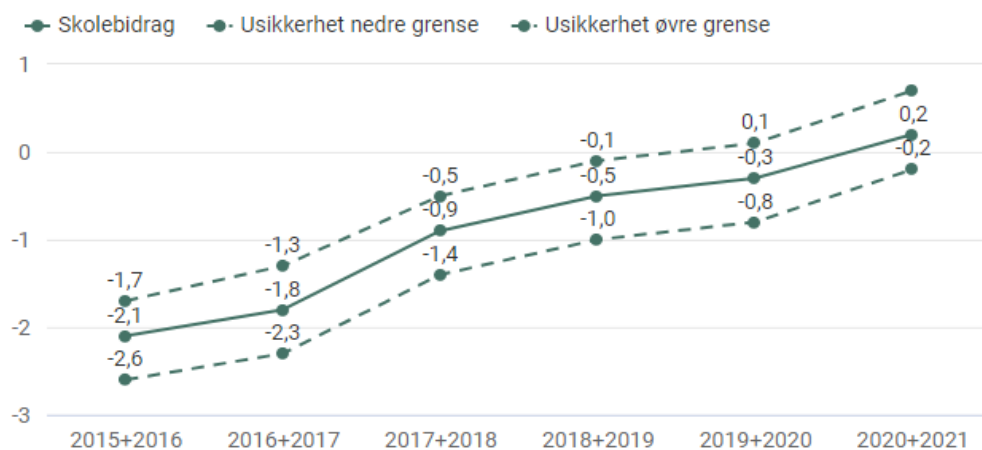
Som søylediagrammet viser, har elever i Sarpsborgskolen færre grunnskolepoeng enn elever i sammenliknbare kommuner, i fylket, og i landet. Grunnskolepoengene i Sarpsborgskolen har også en nedadgående trend. I 2020 hadde elevene i Sarpsborgskolen gjennomsnittlig 41,9 grunnskolepoeng, i 2021 var dette på 41,3, mens dette tallet i 2022 var på 40,8. I samme periode har landsgjennomsnittet holdt seg relativt stabilt på litt over 43 grunnskolepoeng.

Skolebidrag

[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

Skolebidrag 1.-4. trinn

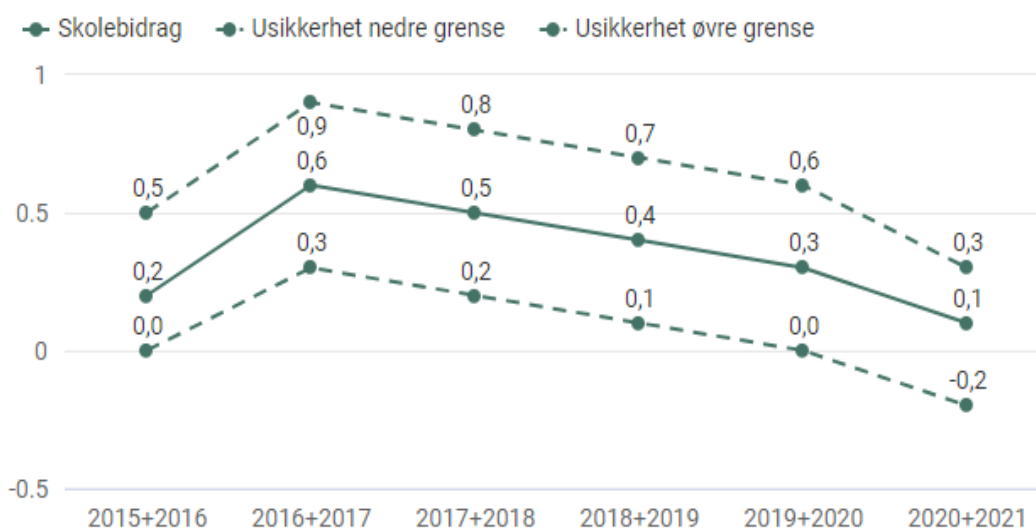
Sarpsborg kommune (EIER) | Skolebidrag 1.- 4. trinn

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Skolebidrag, Offentlig skole, 1.-4. trinn

Skolebidrag 5.-7. trinn

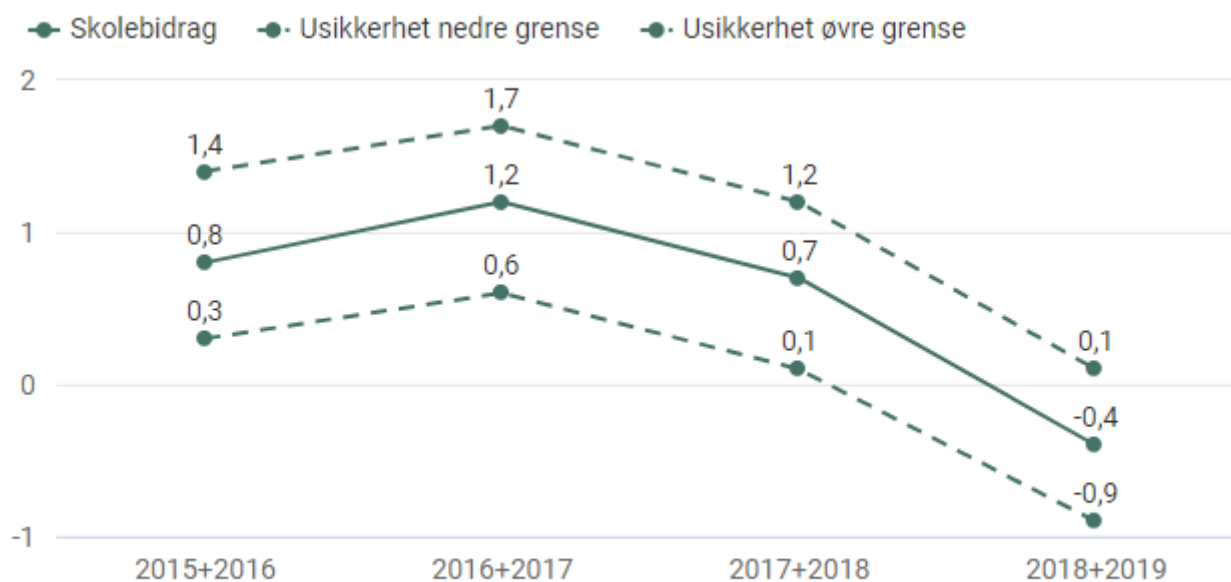
Sarpsborg kommune (EIER) | Skolebidrag 5.-7. trinn

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Skolebidrag, Offentlig skole, 5.-7. trinn

Skolebidrag 8.-10. trinn

Sarpsborg kommune (EIER) | Skolebidrag 8.-10. trinn | Egne tall

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Skolebidrag, Offentlig skole, 8.-10. trinn

Skolebidraget for 1.-4. trinn i Sarpsborg kommune har forbedret seg kraftig de siste årene. Ved første beregning i årene 2015 og 2016 var skolebidraget langt under

landsgjennomsnittet. Resultatene har gradvis bedret seg og fra perioden 2019-2020 har Sarpsborg kommune hatt et skolebidrag som ikke er forskjellig fra landsgjennomsnittet.

Skolebidraget for 5.-7 trinn har ligget over landsgjennomsnittet fra perioden 2015-2016 og fram til og med perioden 2019-2020. I siste periode, årene 2020-2021, sank skolebidraget ned til å være på landsgjennomsnittet.

Vi ser en tydelig tendens til at småskoletrinnene ved skolene i Sarpsborg bidrar mer positivt til elevenes resultater enn tidligere. På mellomtrinnet er utviklingen av skolebidraget svakere. Totalt sett er småskolens fremgang tydeligere og viktigere enn mellomtrinnets stagnasjon.

Utviklingen frem mot årene 2018 til 2019 viser at skolebidraget ved ungdomsskolene i Sarpsborg har gått fra å være over til å være på landsgjennomsnittet. Siden det ikke har vært avholdt eksamen siden 2019, har vi ikke tall for ungdomstrinnet siden dette.

Gjennomføring

[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

Sarpsborg kommunes tjenestemål:

Å forbedre deltakelse. Ambisjonen er at 100 % av elevene har direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring.

Sarpsborg kommune (EIER) | Overganger fra grunnskole til VGO

År	Andel overganger
2022	96,6
2021	97,4
2020	98,0
2019	95,9
2018	97,0

Sarpsborg kommune (EIER), Grunnskole, Overganger, Begge kjønn

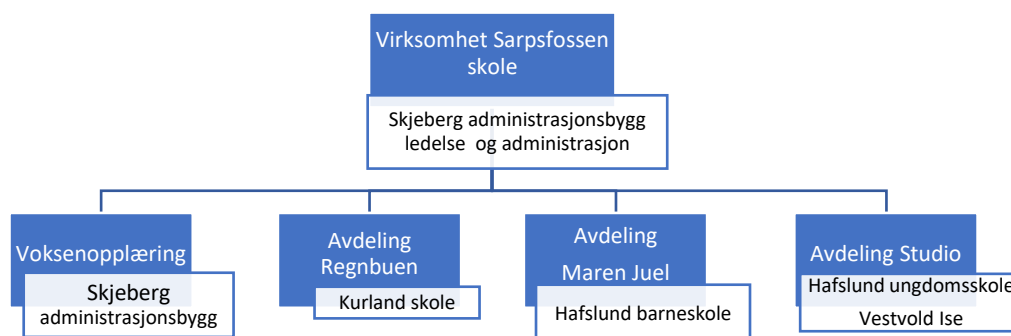
Tabellen viser andel 16-åringer som går i videregående opplæring samme år som de avsluttet grunnskolen. I Sarpsborg gjaldt dette 96,6 % av elevene i 2022. På landsbasis er tilsvarende tall 97,7%.

Andelen har i Sarpsborg de siste fem årene variert mellom 95,9% og 98%, mens det på landsbasis har vært omtrent på 98% alle fem årene.

Rapporteringer på tiltak og prosjekt

Sarpsfossen skole

I 2020 gjorde Rambøll Management Consulting en gjennomgang og vurdering av tidligere Virksomhet alternative skolearenaer på oppdrag fra Sarpsborg kommune. Oppdraget innebar en vurdering av virksomhetens innhold, aktiviteter og tilbud, organisering, ressurser og økonomi. I mai 2021 vedtok Administrasjonsutvalget en omorganisering av virksomheten, og Sarpsfossen skole ble opprettet som en egen skole.

Sarpsfossen skole har nå vært i drift siden 1.8.2021, og skolen rapporterer at dette har vært en positiv omorganisering.

Økonomi

Det har i alle år, som tidligere virksomhet Alternative skolearenaer har eksitert, vært et svært krevende økonomisk bilde og med million(er)underskudd. Etter opprettelsen av Sarpsfossen skole har dette rettet seg. I budsjettåret 2021 var det et underskudd på -190.000 kr, mens det i 2022 var et nøkternt overskudd på 450.000 kr.

Fag

At Sarpsfossen har blitt en skole har gitt utslag i helt naturlig samarbeid innad i virksomheten med jevnlig samarbeidsmøter mellom spes.ped. koordinatorene, teamlederne m.fl. fra de ulike avdelingene. Alle avdelingene, inklusive Voksenopplæringen, jobber med faglig utvikling og et særskilt fokus på "å gå i takt".

Sarpsfossen skole har et pågående forskningsprosjekt rettet mot elever med de mest alvorlige grader/nivå av psykisk utviklingshemming. Dette er en del av en ansatt sitt pågående doktorgradsarbeid. Arbeidet involverer hele skolen, og siden virksomhetsleder nå er en naturlig del av kommunens rektorkollegium kommer dette også de andre skolene til gode.

Det er videre igangsatt et samarbeid med doktorstipendiat innen VR teknologi og læring av relasjonelle ferdigheter hos elever innen autismespekterforstyrrelser. Dette arbeidet vil først iverksettes innen voksenopplæringen og deres elever. Det er videre tenkt at dette kan være et godt redskap i forbindelse med overgangen mellom barneskoleavdelingene til ungdomsskoleavdelingen. Selv om det i første omgang er tenkt Voksenopplæring, så er alle avdelingene koblet på med representant for å være oppdatert og intern kompetansedeling.

Skolen har jobbet samlet med innføring av nytt læreplanverk. Dette arbeidet vekket interesse hos Universitetet i Oslo, og Sarpsfossen skole samarbeider nå med professor Kamil Øzerk fra det pedagogisk fakultet.

Drift

Etter at Sarpsfossen ble en egen skole har vi fått tilganger vi tidligere ikke var berettiget til, fordi vi «ikke eide» egne elever.

- Sarpsfossen får ransler til førsteklassingene på lik linje med andre skoler.
- Sarpsfossen får iPader til elevene i motsetning til før omorganiseringen.
- Sarpsfossen er nå medregnet i digitale læremidler i form av apper, programvare og abonnement på websider rettet mot våre elever/brukere.
- Sarpsfossen har tilganger på administrative løsninger vi ikke hadde tidligere som eksempelvis Vigilo.
- Sarpsfossen får tilbud rettet mot skolens elever fra den kulturelle skolesekken.
- Elevene ved Sarpsfossen får samme tilbud som øvrige Sarpsborgelever ved blant annet Inspiria.
- Sarpsfossen skole får vi også relevante og viktige e-poster fra Utdanningsdirektoratet.

Skole / hjem samarbeid

Det er opprettet FAU/SU. Dette betyr at våre elever har eget utvalg som kun har deres interesse på agenda.

Fra spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning – til tilpasset og inkluderende barnehage og skole.

Det har i Sarpsborg de siste årene vært en betydelig økning både i antall førskolebarn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging i barnehage og i andel spesialundervisning i grunnskolen.

Statistikk fra Statistisk sentralbyrå (KOSTRA) og Utdanningsdirektoratet (GSI og BASIL) viser at Sarpsborg kommune bruker store ressurser på spesialpedagogisk hjelp i barnehagen og spesialundervisning i grunnskolen.

I 2022 ble det fra kommuneledelsen satt fokus på ressursbruk og organisering av spesialundervisning som del av Prosjekt Bærekraft 2030. Arbeidet har definert en rekke tiltak som samlet skal føre til at Sarpsborgs barnehager og skoler har en inkluderende praksis som fremmer deltakelse, trivsel, læring og utvikling i det ordinære tilbudet. Samtidig skal spesialpedagogiske tilbud i Sarpsborgs barnehager og skoler fremme inkludering og likeverdig utbytte.

Forutsetninger for å lykkes med å gi bedre opplæring til flere barn og elever innenfor en redusert økonomisk ramme er god kommunikasjon mellom skoler, barnehager og PPT, både i arbeid med enkeltbarn og på systemnivå. Virksomhetene må følge felles prosedyrer og tiltakskjedemodell.

Det spesialpedagogiske tilbudet må gis og utøves med utgangspunkt i et allmennpedagogisk fokus tuftet på barnas premisser og opplevelse av kvalitet. Gjennom Meld.St.6 (2019-2020) *Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO*, pekes det på

nødvendigheten av å bygge god kompetanse i hver barnehage og skole på hvordan vi i større grad skal favne om og håndtere spesialpedagogiske utfordringer innenfor det allmenpedagogiske tilbudet i hverdagen.

Fra januar 2023 etableres prosjektet "Tilpasset og inkluderende barnehage og skole". Prosjektets overordnet mål er at: Alle barn og elever skal oppleve å få et godt tilpasset og inkluderende barnehage- og skoletilbud. Prosjektgruppens mandat er å implementere tiltakene som har blitt jobbet fram gjennom det innledende prosjektet.

Helsefremmende skoler

Bystyret i Sarpsborg har gjennom Kommunedelplan folkehelse (2016-2027) vedtatt at alle barnehager og skoler skal arbeide for på sikt å bli implementert i konseptet helsefremmende barnehager og skoler. Helsefremmende skoler er skoler som jobber systematisk og langsiktig med å forbedre barn og unges helse, trivsel og læring. Den tidligere godkjenningsordningen for skoler opp mot kriterier for helsefremmende skoler ble avviklet høsten 2021. Det har i 2022 derfor blitt jobbet med hvordan det helsefremmende arbeidet på skolene skal forankres, følges opp og videreutvikles.

En helsefremmende skole og et godt læringsmiljø har sammenfallende elementer, som opplevelse av trygghet for elevene, faglig støtte fra lærere og gode relasjoner mellom elever, og mellom elev og lærer, så disse delene av arbeidet har nå blitt knyttet opp til Handlingsprogrammet Tett på for et trygt- og godt barnehage- og skolemiljø. Matvaner og fysisk aktivitet ivaretas gjennom egne mål og tiltak i HP. Skolene nedtegner sine satsingsområder i virksomhetsplanen, og rapporterer på arbeidet i årsmeldingen.

For skoleåret 2022/2023 har 10 skoler i Sarpsborg fått tilskudd til egne folkehelseprosjekter gjennom RØRE Viken. Mange skoler har fått støtte til å servere skolefrokost og til tiltak som skal bidra til mer fysisk aktivitet i løpet av skoledagen. Det har vært utstyr til fysisk aktiv læring, etablering av innendørs aktivitetsløype, oppmerking i skolegård eller oppgradering av skolegårder med utstyr, spill, lavvo og utekjøkken.

Leksebevisste skoler

I bystyret i mai 2021 la Kommunedirektøren frem en sak om lekser i Sarpsborgskolen. Saken hadde sitt utspring i et politisk ønske om en mer ensartet leksepraksis i Sarpsborgskolen. Bystyrets vedtak sier at utvalg for kultur og oppvekst og bystyret orienteres om det pågående arbeidet gjennom årlig kvalitetsmelding om grunnskolen.

Det er ingen formelle krav om at skolen skal gi elevene lekser. Men når skolen gir lekser, skal innholdet bidra til elevenes læring og knyttes til det de lærer på skolen. I henhold til læreplanverket har skolene og lærerne stor frihet i læringsarbeidet, og tilpasset opplæring er et grunnleggende prinsipp som skal gjelde for alle elever. Bystyrets vedtak om en mer ensartet leksepraksis i den forstand at skolene skal gi like lekser i innhold og mengde er dermed vanskelig å konkret etterleve. Elever har ulike behov og lærere må hele tiden gjøre pedagogiske vurderinger om hva som kan bidra til elevenes læring. Allikevel er det behov for både i profesjonsfellesskapene og i samarbeid med elevene å utvikle dagens leksepraksis. I samarbeid med skolelederne er det utarbeidet et felles kommunalt dokument som skal danne rammene for arbeidet med å bli leksebevisste. I dette dokumentet presiseres det at:

- Skolen skal legge til rette for læring for alle elever og stimulere den enkeltes motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring
- Lekser skal være tilrettelagt den enkelte. Det trenger ikke å bety at hver elev får individuelt tilpassede lekser, eller at leksene nivådeles, men at oppgavene gir rom for mestring og medvirkning.
- Elevene skal involveres i leksearbeidet. Det kan gjøres på ulike måter, blant annet å ha dialog om hva slags lekser som er nyttige for dem, hvordan leksene skal gjøres og hvordan de kan vise hva de har lært.
- Lekser skal følges opp på skolen. Det behøver ikke bety at læreren ser over eller gir tilbakemelding på alt hver elev gjør, men at leksene settes i sammenheng med det som skjer på skolen.

Skolene jobber lokalt med å utvikle seg til leksebevisste skoler i henhold til lokal retningslinje. Skolene er kommet ulikt i prosessen, men de fleste rapporterer om gode drøftinger og refleksjoner knyttet til bruk av lekser i profesjonsfellesskapet. Flere skoler har utarbeidet en «lokal» rutine med utgangspunkt i kommunens overordnede føringer.

Dette arbeidet videreføres i 2023. Ut fra kommunens retningslinje for leksebevisste skoler, skal alle skoler utvikle en felles forståelse for hva det vil si å være leksebevisste og ha en plan for hvordan de skal arbeide med dette.